

“GEK GENOEG GEEFT MEN GRAAG SUBSIDIES AAN BEDRIJVEN MAAR NIET AAN ONSZELF, AAN DE PUBLIEKE SAMENLEVING.”

Voorzitter van ACV Openbare Diensten Ilse Heylen was bijzonder tevreden over de hoge opkomst tijdens de betoging van 14 oktober en de actie van 25 november. “Ik heb de indruk dat mensen stilaan beginnen in te zien wat deze regering voor hen in petto heeft.”

Toch hoor je vaak dat betogingen niets uithalen omdat de regering geen duimbreed wil toegeven. **Ilse Heylen:** “We moeten optimistisch blijven: als we toekijken en niets doen, zal er ook niets veranderen. En als we reageren dan zijn ze toch op zijn minst verveeld en bewegen er hoe dan ook zaken. Er is geen pensioendossier zolang er geen wet gestemd is die in het staatsblad verschijnt.”

“We bereiken heus wel wat, hoor. Begin dit jaar hebben onze onderwijscentrales de verhogingscoëfficiënt van de pensioenen verworven. En politie en brandweer hebben die coëfficiënt kunnen consolideren. Het lijken kleine overwinningen, maar ze geven eens te meer aan dat het nodig is om te blijven bewegen. Als we in het pensioendossier ook maar een beetje kunnen schaven aan de maatregelen rond de malus en de aanneembare of effectief gewerkte periode, dan maakt dat al een verschil voor veel mensen. Dat moet onze strijd blijven.”

“Onlangs las ik een artikel in HLN over de zogenaamde exuberante stijging van het aantal ambtenaren, zonder dat daarbij van enige nuance sprake was. Terwijl bewezen is dat werk door ambtenaren gedaan, een vijfde goedkoper is. Het is tekenend voor de teneur van vandaag: het bashen van ambtenaren. Die zondebok zorgt wel voor onze nutsvoorzieningen, voor de opvang van onze kinderen en onze ouderen, voor onze veiligheid, ons openbaar vervoer ... Gek genoeg geeft men graag subsidies aan bedrijven maar niet aan de publieke samenleving.”

Enkele dossiers die nu op de onderhandelingstafel liggen →

1. HET PENSIOENDOSSIER

Joris Lermytte, pensioenexpert voor ACV Openbare Diensten: “In mei lichtte de regering ons de pensioenhervormingen toe. Daar kwam weinig nieuws op tafel, maar men nam tenminste de moeite om het met ons door te nemen. In het zomerakkoord werden die teksten goedgekeurd door de ministerraad. Op basis daarvan hebben we tussen augustus en eind september onderhandelingen gevoerd met de overheid. Het stramien van onderhandelen bleef hetzelfde: we zitten tegenover een regering die de kaarten tegen de borst houdt. Dat wil zeggen dat ze vertelden wat er in de teksten staat en luisterden naar onze argumenten. En daar stopte het gesprek, we kwamen nooit tot een compromis of zelfs maar een conclusie. Het gevolg is dat we nog altijd wachten op de beslissingen van de regering.”

“De regering focust op werk promoten. Dat klinkt op zich positief, maar het wil tegelijkertijd zeggen dat men de rechten afbouwt voor wie door omstandigheden niet kan werken. Iemand die ziek is, langdurig verlof neemt om voor zichzelf te kunnen zorgen of werkzoekend is, zou die periodes niet meer meegeteld zien in de pensioenopbouw. Omdat de principes van de hervormingen goedgekeurd zijn, focussen we nu op bijsturingen. Voor elke maatregel hebben wij een aantal zaken op tafel gelegd. Dat gaat van de wijze waarop er ingegrepen wordt op de referentiewedde, tot het behoud van de pensioenopbouw voor langdurig zieken. We zien nu dat correcties worden aangebracht: ziekte zou geen malus opleveren en er komt voor het vervroegd pensioen een uitzondering voor het eerste jaar.”

TEKST
Willem-Jan van Ekert

ILLUSTRATIE
Debora Lauwers

FOTOGRAFIE
Dorien De Wit

2. KOOPIKRACHT BIJ LOKALE EN REGIONALE BESTUREN

“We zijn sinds begin dit jaar aan het onderhandelen met de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) en de VVP (Vereniging Vlaamse Provincies) voor een volgend sectoraal akkoord. Die lopen helaas niet zo denderend, zodat we nu bekijken of we acties zouden overwegen om om er toch wat schot in te brengen”, zegt **Nathalie Hiel, nationaal secretaris lokale en regionale besturen van ACV Openbare Diensten.**

“In 2021 sloten we een sectoraal akkoord af met de afspraak dat we bij volgende

onderhandelingen zouden gaan voor een legislatuurakkoord met een koopkrachtverhoging voor het personeel. Ondertussen hebben we al een paar crisissen achter de rug die veel impact hadden op de budgetten van de lokale besturen. Daardoor spreken ze nu over afstoten van bepaalde dienstverleningen naar private partners in plaats van over koopkrachtverhoging. Dat maakt de onderhandelingen er niet gemakkelijker op, maar het betekent niet dat wij die koopkrachtverhoging op de lange baan schuiven. Die koopkracht is voor ons

Hans Clarysse
Gemeente Wevelgem

“IK DENK DAT VEEL MENSEN NOG NIET GOED BESEFFEN DAT DE OVERHEID ZEER ZWAAR AAN ONS PENSIOEN GAAT ZITTEN. EN IN DE TOEKOMST ZULLEN ONZE JONGEREN VEEL MINDER OVERHOUDEN. IK ZOU DAAR TOCH WEL WAKKER VAN LIGGEN EN MEE OP STRAAT KOMEN.”

Frederique Baele
Werkt in Hulp-
gevangenis Leuven

“MIJN PENSIOEN IS ONZEKER EN DE SPELREGELS ZIJN PLOTS VERANDERD ZODAT WIJ — MET EEN ZWAAR BEROEP — LANGER MOETEN WERKEN. DE SITUATIE VAN DE GEVANGENISSEN IS OOK ZEER SCHRIJNEND. EN HET BLIJFT ALLEEN MAAR ESCALEREN.”

Jean Schoefs
Fedasil Sint-Truiden

“ER ZIJN TE VEEL BESPARINGEN IN ONZE SECTOR TERWIJL ER EEN GROTE TOESTROOM IS VAN MENSEN DIE OPVANG NODIG HEBBEN. DIT KUNNEN WIJ NIET VOLHOUDEN.”

Caroline Van Poucke
De Watergroep

“VANDAAG WAS GEEN OPTIE OM ER NIET BIJ TE ZIJN. ER LIGT VEEL TE VEEL OP DE PLANK DAT ONS ALLEMAAL AANBELANGT. ZEKEER VOOR AMBTENAREN, MAAR EIGENLIJK VOOR IEDEREEN. SPECIFIEK OOK VOOR VROUWEN, DIE HEEL HARD GEVISEERD WORDEN DOOR DEZE REGERING.”

belangrijk want sinds 1993 is er in de lokale sector geen enkele verhoging van de loonschalen geweest. We worden nu al ruim 30 jaar aan het lijntje gehouden. Ook bij het laatste sectoraal akkoord deed men ons de belofte om iets te doen aan de loonbarema's. De lokale besturen vinden dat, gezien de huidige omstandigheden, die afspraak niet meer gerespecteerd hoeft te worden. De provinciebesturen gingen nog een stapje verder door bij het begin van de onderhandelingen te stellen dat ze uit het akkoord wilden stappen.”

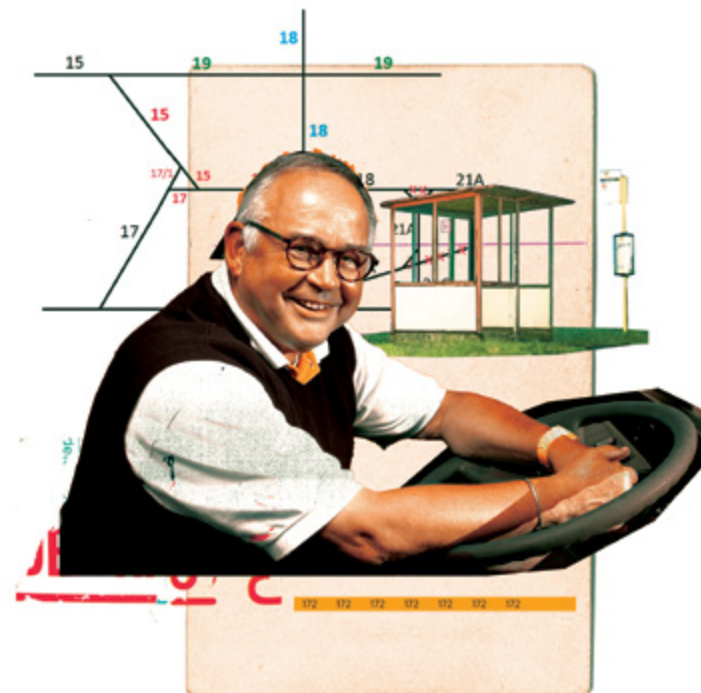
“We blijven aandringen op een verhoging van de koopkracht. Ondertussen zijn ze wel bereid om het bedrag van de maaltijdcheques te verhogen. In 2027 zou er een euro per cheque bijkomen en in 2030 nog eens een euro. Twee euro op zes jaar tijd lijkt in de verste verte niet op een koopkrachtverhoging, maar verder willen ze niet gaan. We zitten dus geblokkeerd. Er werd daarom door de onderhandelaars een

alternatief voorgesteld waarbij het voorziene budget volledig ingezet zou worden voor een verhoging van de loonschalen: op jaarbasis zou dat een loonsverhoging van gemiddeld 60 euro netto betekenen. Maar zelfs daar wil men geen gemeenschappelijke afspraken over maken.”

3. COMPROMIS GEMAAKT BIJ DE LIJN

“Het is nog wat prematuur om over onderhandelingen te kunnen praten en ik weet zelfs niet of we uit die premature fase raken”, zegt Jo Van der Herten van ACV Openbare Diensten Vervoer. “We hebben intussen drie keer samengezeten met de directie van De Lijn om af te toetsen wat de wensen en de mogelijkheden zijn. Er werden een aantal zaken becijferd, maar minister Annick De Ridder had De Lijn al laten weten dat ze geen bijkomende middelen voorziet voor een interprofessioneel akkoord rond lonen en arbeidsvoorwaarden. Dat klinkt niet erg hoopvol. Toch zien we nog mogelijkheden voor een compromis, bijvoorbeeld rond de mogelijkheid van een bonus cao 90 (een eenmalige, collectieve resultaatsgebonden bonus, red.).

“Het eisenpakket dat wij hebben ingediend heeft een kostprijs van 10 miljoen euro. Dat gaat onder meer over de bonus cao 90 en de eventuele verhoging van de maaltijdcheques met twee euro zoals de eerste minister met veel bombarie had aangekondigd. Veel werknemers denken dat die al in kannen en kruiken is, maar zolang de minister geen geld beschikbaar stelt, is die zekerheid er niet. Omdat iedereen langer moet werken, willen we ook spreken over een uitbreiding van de loonschalen of barema's. Ook dat

Jan Van Bogaert
40 jaar bij Defensie
gewerkt

“HET IS NIET OMDAT IK
GEPENSIONEERD BEN,
DAT IK MIJN COLLEGA'S
NIET MOET STEUNEN.
WE WERKEN VOOR
ONZE KINDEREN, VOOR
ONZE KLEINKINDEREN,
ACHTERKLEINKINDEREN
EN IK DENK DAT DIE BASIS
NU GELEGD WORDT. “

Karolien
Werkt bij Stad
Roeselare

“IK HEB MIJN LOOPBAAN
BEKEKEN OP MYPENSION:
DE EERSTE VIER JAAR VAN
MIJN LOOPBAAN ZULLEN
NAUWELIJKS MEETELLEN
VOOR MIJN PENSIOEN-
OPBOUW. DAT VIND IK
HELEMAAL NIET KUNNEN,
EN DAAROM BEN IK HIER.”

kost natuurlijk geld, wat de regering niet van plan is te geven. Waar ze wel over wil nadenken is het invoeren van een eenmalige anciënniteitspremie en een bijkomende anciënniteitsverlofdag voor mensen die 35 jaar in dienst zijn. Maar daar bereik je maar een heel beperkt aantal mensen mee, vandaar dat we opteren voor maatregelen die een impact hebben op alle medewerkers.”

“We hebben ook de huidige cao rond landingsbanen kunnen verlengen tot eind dit jaar en een principiële akkoord dat we deze tot 2029 gaan verlengen. Dat is alvast een klein stapje vooruit voor mensen die einde carrière zijn. Net als het integratiebeleid dat de directie wil uitvoeren voor mensen die na ziekte aangepast werk nodig hebben. We hebben in het kader van duurzaam werk ook gevraagd om het aantal uitzendkrachten te beperken en minder diensten uit te besteden. Ook daar hopen we binnenkort positief nieuws rond te krijgen.”

Livia Knierim
Onderaannemer
De Lijn

“IK BEN VROEGER VOOR DE
KINDEREN THUISGEBLEVEN
EN VROUWEN WORDEN
VANDAAG DOOR DEZE
REGERING HET HARDST
GERAAKT. OOK ONZE
SECTOR WORDT STEEDS
ERGER GERAAKT. WE
HEBBEN DE INDRIJK DAT WE
ROBOTS ZIJN DIE ACHTER
EEN STUUR ZITTEN EN OP
STEEDS KRAPPERE TIJDEN
MOETEN RIJDEN WANT ER
MOET BESPAARD WORDEN.”

Greetje Wix
Werkt bij VDAB

“WIJ MOETEN HEEL ZWAAR
BESPAAREN TERWIJL WE
TOCH EEN BELANGRIJKE
FUNCTIE HEBBEN OM
MENSEN TE BEGELEIDEN
NAAR EEN JOB. DUS DAT IS
HEEL CONTRADICTORISCH.
HET IS OOK VEEL MAKKE-
LIJKER VOOR DE REGERING
OM DE INKOMSTEN TE
HALEN BIJ DE WERKENDE
MENSEN. EEN INDEX-
SPRONG BIJVOORBEELD,
DIE IS ZEER VOELBAAR
VOOR VEEL MENSEN, MAAR
DE GROOTVERDIENERS
VOELEN DAT NIET.”

4. DEFENSIE

Defensie gaat er op materieel vlak enorm op vooruit. “Maar onze grote bezorgdheid is en blijft het personeel”, zegt **Frederic Bay, secretaris ACV Defensie**. “Sinds een aantal jaren nemen de investeringen toe, maar als je 30 jaar alleen maar hebt bespaard, dan is zowat alles aan vernieuwing toe. Helaas gaat maar een heel klein percentage van de investeringen naar personeel en komt er ook nog eens de verhoging van de pensioenleeftijd van 56 naar 67 jaar bij.”

De drie vakbonden zaten op 6 november samen met afgevaardigden van de regeringspartners van minister Francken. “We hebben hen die dag onze noden en pijnpunten kenbaar gemaakt. Naast onze bekommernissen rond het pensioen maken we ons ook grote zorgen over de leegloop bij Defensie. Heel wat militairen kiezen een andere job. Het eerste jaar stopt een derde van de nieuwe aanwervingen. Militairen kennen ook geen bescherming: ze worden 24/7 ingezet. Wij vragen ook dat elk uur dat ze ingezet worden, correct en eerlijk vergoed wordt. In juli zaten we samen voor een sociaal akkoord, om specificiteit te (h)erkennen en attractiviteit te verbeteren. Momenteel heeft één vakbond dat ondertekend, maar de drie grote vakbonden niet. In dat akkoord staan enkele voorstellen die al de goede richting uitgaan, maar er blijven heel wat onzekerheden. De drie overblijvende vakbonden hebben elk hun achterban geraadpleegd. Mits enkele extra aanpassingen en zekerheden zou een akkoord gevonden kunnen worden.”

“Een voorstel is dat militairen meer verlof kunnen opsparen voor het pensioen. Een

tweede voorstel is dat de rechtzetting van niet vergoede uren in het verleden, en de vele uren dat de militairen niet bij hun gezin konden zijn, niet enkel in geld maar ook in tijd kan opgenomen worden. Ons derde voorstel gaat over een rechtzetting van de weddeverhoging. In 2021 is er een onderhandeling geweest na 27 jaar stilstand. Via benchmarking werd duidelijk dat de lonen van militairen vergeleken met andere veiligheidsberoepen ver uit elkaar lagen. Deze rechtzetting zorgde voor een groot effect op de perequatie en de pensioenen van militairen, die immers ook rechtgetrokken zouden moeten worden. De toenmalige regering ging akkoord om een gedeelte van de loonsverhoging uit de wedde te trekken en als loopbaantoelage uit te betalen, zodat die niet mee zou tellen voor het barema en pensioen. En nu wil de huidige regering de perequatie helemaal afschaffen. Wij vragen dat in dat geval de toegekende loopbaantoelage ‘terug’ in de wedde gezet wordt. Zodat militairen eerlijk worden vergoed en een correct pensioen ontvangen.”

“Ons vierde voorstel pleit voor een beter welzijn voor militairen. Militairen vallen vaak buiten de wetgeving rond veiligheid, gezondheid en welzijn op de werkvloer. Ergens is dat logisch: ik toon vaak een foto waar Belgische militairen de rokende vertrekhal in Zaventem binnenlopen, terwijl iedereen naar buiten rent. Dat is de job en missie waar we voor opgeleid zijn. Maar daar mogen wel waarborgen tegenover staan, zodat een militair en diens familie vergoed worden wanneer hem of haar iets overkomt. Die garantie is er niet altijd. Een militair kan ook niet meer op medisch pensioen gesteld worden wanneer die militair gezien niet meer geschikt is.”